

Četrtek, 24. november 2016

P8_TA(2016)0449

Razmere v Siriji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2016 o razmerah v Siriji (2016/2933(RSP))

(2018/C 224/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Siriji, vključno z resolucijo z dne 6. oktobra 2016 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju načel Ustanovne listine Združenih narodov,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
 - ob upoštevanju ženevskih konvencij iz leta 1949 in njihovih dodatnih protokolov,
 - ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta OZN o Daišu in Fronti Al Nusra ter njegovih resolucij o konfliktu v Sirski arabski republiki, zlasti resolucij 2118 (2013), 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2199 (2015), 2254 (2015), 2258 (2015) in 2268 (2016),
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. oktobra 2016 in sklepov Evropskega sveta z dne 18. in 19. februarja 2016 ter 20. in 21. oktobra 2016,
 - ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini in komisarja za humanitarne pomoči in civilno zaščito Hristosa Stilianidisa z dne 16. septembra 2016 o Siriji, z dne 20. septembra 2016 o zračnih napadih na konvoj humanitarne pomoči OZN/sirskega Rdečega polmeseca, z dne 24. septembra 2016 o razmerah v Alepu, z dne 2. oktobra 2016 o nujni humanitarni pobudi za Alep in z dne 25. oktobra 2016 o nujni dostavi humanitarne pomoči v Alep,
 - ob upoštevanju poročila o Sirski arabski republiki, ki ga je pripravila neodvisna mednarodna preiskovalna komisija pri svetu OZN za človekove pravice, in ob upoštevanju resolucij sveta OZN za človekove pravice o Sirski arabski republiki z dne 27. septembra 2016 in 21. oktobra 2016,
 - ob upoštevanju izjave podpredsednice/visoke predstavnice Federice Mogherini o Rusiji in Mednarodnem kazenskem sodišču z dne 17. novembra 2016,
 - ob upoštevanju člena 123(2) in (4) Poslovnika,
- A. ker je v šestih letih konflikta, izrednega nasilja in brutalnosti v Siriji umrlo več kot 400 000 ljudi, več kot 13 milijonov pa jih potrebuje humanitarne pomoči; ker naj bi bilo po podatkih za leto 2016 v tej državi 8,7 milijona razseljenih oseb, medtem ko jih je iz države zbežalo 4,8 milijona;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0382.

Četrtek, 24. november 2016

- B. ker se spopadi in bombni napadi v Siriji nadaljujejo v nezmanjšanem obsegu, humanitarne razmere pa so se še poslabšale; ker je Alep še naprej središče sirskega konflikta, boji pa se nadaljujejo tudi v Hami, Idlibu, severozahodni Siriji, predmestjih Damaska in Deir ez-Zura; ker več kot štiri milijone ljudi živi v obleganih mestih in na težko dostopnih območjih, kjer je osnovna vodna in električna infrastruktura uničena; ker kljub enostranskim humanitarnim prekinitvam napadov na Alep, ki sta jih razglasila Asadov režim in Rusija, prebivalci vzhodnega dela mesta, pa tudi drugih obleganih mest, npr. mesta Zabadani, ki je v rokah upornikov, in vasi Kefraja in Fua v provinci Idlib, ki sta pod nadzorom vlade, trpijo hudo pomanjkanje osnovnih živil in zdravstvene oskrbe; ker obleganega vzhodnega dela Alepa že vse od julija 2016 ni dosegla nobena humanitarna pomoč;
- C. ker v Alepu in Siriji vlada stalna zdravstvena kriza; ker je po podatkih Unicefa več kot dve tretjini sirskih državljanov v regiji brez rednega dostopa do vode, skoraj 6 milijonov otrok pa potrebuje nujno življenjsko pomoč;
- D. ker so hude kršitve mednarodnega prava človekovih pravic in humanitarnega prava zakrivile vse strani v konfliktu, a najhujše med njimi Asadov režim ob podpori Rusije in Irana; ker je med temi kršitvami treba posebej omeniti uporabo neselektivnega in zažigalnega orožja, kasetnih bomb in bomb za napade na bunkerje na civilnih območjih ter snovi, ki po Konvenciji o prepovedi razvoja, proizvodnje, kopičenja zalog in uporabe kemičnega orožja in o njegovem uničenju veljajo za kemično orožje; ker nobena stran pri tem ni spoštovala previdnostnega načela in načela sorazmernosti; ker vse strani namerno napadajo civilna območja, šole, bolnišnice, humanitarne delavce in begunska taborišča; ker vojna hudodelstva in hudodelstva zoper človečnost ne smejo ostati nekažnovana;
- E. ker so neodvisna mednarodna preiskovalna komisija o Sirski arabski republiki pri OZN in skupine za človekove pravice zbrale dokaze, da je sirska vlada do danes v priporu in v nečloveških razmerah pridržala najmanj 200 000 ljudi; ker je v zadnjih letih v sirskih vladnih priporih na tisoče Sircev umrlo zaradi mučenja in bolezni; ker so prisilna izginotja in grozljive zlorabe zapornikov splošna praksa; ker si sirske oblasti prizadevajo zakriti informacije o prostorih za pridržanje in so zavrnile dostop priznanim mednarodnim opazovalcem s področja pridržanja; ker je bilo Mednarodnemu odboru Rdečega križa od leta 2011 do danes dovoljeno obiskati le nekaj zaporov;
- F. ker je svetovna javnost vedno znova ogorčena nad grozodejstvi Daiša in drugih džihadističnih skupin, nad brutalnimi usmrtitvami in prikritim spolnim nasiljem, ugrabitvami, mučenjem, prisilnimi spreobrnitvami in zasužnjevanjem žensk in deklet; ker so za izvedbo terorističnih napadov izbrani in uporabljeni otroci; ker Daiš še vedno nadzoruje obsežna območja Sirije in Iraka; ker Daiš vodi genocid nad verskimi in etničnimi manjšinami, izvaja skrajna dejanja mučenja in uničuje kulturno dediščino; ker vlada resna zaskrbljenost nad razmerami, v katerih živijo prebivalci pod nadzorom Daiša, saj je možno, da bodo v bojih za osvoboditev uporabljeni kot živi ščit;
- G. ker je Fronta Fateh Al Šam, prej znana kot Fronta Al Nusra – pridružena skupina Al Kajde v Siriji – teroristična organizacija, ki zavrača pogajanja glede politične tranzicije in vključujoče demokratične prihodnosti za Sirijo;
- H. ker je Sirija podpisala Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča, ni pa ga ratificirala; ker je generalni sekretar OZN Ban Ki Mun Varnostni svet že večkrat pozval, naj se v zvezi z razmerami v Siriji obrne na Mednarodno kazensko sodišče; ker Rusija in Kitajska onemogočata vsakršen napredek pri ugotavljanju odgovornosti v Siriji, saj z vetom preprečujeta sprejem resolucije Varnostnega sveta, s katero bi temu sodišču podelili mandat za preiskavo grozljivih zločinov, storjenih med konfliktom v Siriji; ker se je Rusija dne 16. novembra 2016 odločila, da z Rimskega statuta umakne svoj podpis; ker prihaja do vedno novih grozodejstev, saj zanje nihče ne odgovarja, trpljenje žrtev pa se le še stopnjuje;

Četrtek, 24. november 2016

- I. ker je treba vse države in strani, ki so vpletene v konflikt, opozoriti na njihove zaveze v skladu z resolucijo varnostnega sveta OZN št. 2254 (2015), zlasti na obvezno prekinitev vseh napadov na civiliste in civilno infrastrukturo ter na obvezno omogočanje dostopa humanitarnim organizacijam po vsej državi; ker mora Evropska unija uporabiti vse instrumente, ki jih ima na voljo, tudi restriktivne ukrepe, za to, da bi vse strani ravnale v skladu s to resolucijo;
- J. ker EU prispeva večji delež humanitarne pomoči za ljudi, ki bežijo pred izjemnim nasiljem in opustošenjem v Siriji; ker bo dogovor o končanju vojne v Siriji še toliko težje doseči, ker si mednarodna skupnost ni enotna;
 1. ponovno izraža globoko zaskrbljenost nad nenehnimi spopadi, bombnimi napadi in vse slabšimi humanitarnimi razmerami v Siriji; ostro obsoja vse napade na civiliste in civilne objekte, obleganje mest in vasi v Siriji in onemogočanje, da bi humanitarna pomoč dosegla tamkajšnje prebivalce, ki jo zelo potrebujejo; poziva vse strani, naj omogočijo neoviran in neprekinjen humanitarni dostop in dostavo nujnega blaga, zlasti do obleganih in težko dostopnih območij; poudarja, da mednarodno humanitarno pravo prepoveduje namerno stradanje prebivalstva, in vse strani odločno poziva, naj takoj dovolijo zdravstveno evakuacijo iz vzhodnega Alepa in drugih obleganih območij;
 2. najostreje obsoja grozodejstva in vsesplošne kršitve človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava, ki so jih zakrivile Asadove sile ob podpori Rusije in Irana, pa tudi kršitve človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava, ki so jih zakrivile nedržavne oborožene skupine, zlasti Daiš, Fronta Fatah al Šam / Fronta Al Nusra in druge džihadistične skupine;
 3. zahteva takojšnjo prekinitev bombardiranja in nediskriminatornih napadov na civiliste; poudarja, da morajo vse strani največjo pozornost nameniti zaščiti civilistov ne glede na njihovo narodnost ali versko prepričanje in v ta namen sprejeti vse ustrezne ukrepe; ostro obsoja obsežno neselektivno obstreljevanje z raketami, ki ga izvajajo oborožene opozicijske skupine proti civilnemu prebivalstvu v zahodnem Alepu; poudarja, da je po poročanjih to obstreljevanje terjalo veliko število ranjenih in smrtnih civilnih žrtev, vključno z otroki; vse strani v konfliktu poziva, naj v skladu z mednarodnim pravom sprejmejo vse potrebne ukrepe za zaščito civilistov, vključno z zaustavitvijo napadov na civilne objekte, kot so zdravstveni domovi, šole in infrastruktura za oskrbo z vodo, naj te objekte nemudoma demilitarizirajo, naj vojaških položajev ne umeščajo na gosto poseljena območja, obenem pa naj omogočijo evakuacijo ranjenih in vseh civilistov, ki želijo zapustiti oblegana območja; poudarja, da je za zaščito sirskega prebivalstva v prvi vrsti odgovoren sirskega režim;
 4. pozdravlja prizadevanja humanitarnih delavcev za zagotavljanje močno potrebne pomoči, hrane, vode in zdravil tistim, ki so ujeti zaradi konflikta, in vse vpletene strani poziva, naj humanitarnim agencijam zagotovijo varen in neoviran dostop do civilistov, ki jih je prizadela vojna;
 5. poziva institucije EU in države članice, naj zagotovijo celovito podporo OZN in Organizaciji za prepoved kemičnega orožja (OPCW), da bi še naprej pri vseh straneh v Siriji preiskovali uporabo oziroma uničenje kemičnega orožja; odločno vztraja, da morajo osebe, udeležene pri uporabi kemičnega orožja, odgovarjati za svoja dejanja; podpira podaljšanje mandata skupnemu preiskovalnemu mehanizmu Organizacije za prepoved kemičnega orožja (OPCW), da bi ugotovili odgovornost za uporabo kemičnega orožja v Siriji;
 6. je zaskrbljen zaradi nezakonitih pridržanj, mučenja, slabega ravnanja, prisilnih izginotij in usmrtitev zapornikov v zaporih in tajnih centrih za pridržanje pod sirskega režimom, ki pa jih vodijo milice z zunanjo podporo; poziva sirske oblasti, ki upravljajo te centre, naj ustavijo vse usmrtitve in nečloveško ravnanje;
 7. v skladu z resolucijo varnostnega sveta OZN št. 2139 z dne 22. februarja 2014 poziva k takojšnji izpustitvi samovoljno pridržanih oseb ter k odpravi mučenja in slabega ravnanja ter prakse prisilnih izginotij; poziva, naj se mednarodnim opazovalcem s področja pridržanja – kot je mednarodni odbor Rdečega križa – nemudoma omogoči neoviran dostop, da bodo lahko spremljali položaj vseh pridržanih oseb v Siriji, obveščali njihove družine, pridržanim osebam pa zagotavljali podporo;

Četrtek, 24. november 2016

8. ponavlja odločno obsodbo grozodejstev, ki so jih zakrivali Asadov režim, Daiš, Fronta Fateh Al Šam/Fronta Al Nusra in druge teroristične organizacije ter jih je mogoče šteti za resna vojna hudodelstva in hudodelstva zoper človečnost; podpira poziv, ki sta ga peterica držav (ZDA, Francija, Nemčija, Italija in Združeno kraljestvo) in podpredsednica Komisije/visoka predstavnica EU naslovili na vse oborožene skupine v Siriji, naj prekinejo vsakršno sodelovanje s Fronto Fateh Al Šam; opozarja, da je treba dejansko onemogočiti dostop do financiranja in zbiranje sredstev za dejavnosti Daiša, prijeti tuje borbe in prekiniti dobavo orožja džihadističnim skupinam; poziva sirsko opozicijo, naj se jasno distancira od teh ekstremističnih gibanj in njihove ideologije; opozarja, da bi bilo treba prizadevanja osredotočiti na to, da bi premagali Daiš in druge teroristične skupine s seznama OZN; poziva k sprejetju ukrepov za preprečevanje materialne in finančne podpore posameznikom, skupinam, podjetjem in subjektom, povezanim s terorističnimi skupinami s seznama OZN;

9. ponovno poziva k ukrepanju zoper storilce vojnih hudodelstev in hudodelstev zoper človečnost, saj morajo prevzeti odgovornost za svoja dejanja; poudarja, da je treba storilce teh kaznivih dejanj zoper verske, etnične ter druge skupine in manjšine privedi pred sodišče; ostaja prepričan, da dejanske rešitve konflikta in trajnega miru v Siriji ne bo, če ne bodo vse strani odgovarjale za storjena hudodelstva; meni, da vprašanja ugotavljanja odgovornosti za vojna hudodelstva in hudodelstva zoper človečnost ne bi smeli spolitizirati; obveznost spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava v vseh okoliščinah velja za vse strani, ki so vpletene v konflikt, in vsi storilci tovrstnih hudodelstev se morajo zavedati, da bodo morali zanje prej ali slej odgovarjati pred sodiščem;

10. poziva EU in države članice, naj zagotovijo, da bodo vsi, ki so kršili človekove pravice in mednarodno humanitarno pravo, za svoja dejanja sodno odgovarjali prek ustreznih nepristranskih mednarodnih mehanizmov kazenskega prava ali nacionalnih sodišč in ob uporabi načela splošne sodne pristojnosti; ponovno izraža podporo temu, da bi zadevo glede Sirije predali Mednarodnemu kazenskemu sodišču, vendar glede na to, da Varnostnemu svetu ne uspe sprejeti odločitve o tem vprašanju, ponovno poziva EU in njene države članice, naj v okviru generalne skupščine OZN prevzamejo vodilno vlogo in do odločitve o predaji zadeve Mednarodnemu kazenskemu sodišču pretehtajo možnosti za ustanovitev sodišča za vojne zločine v Siriji; poudarja, da je za spodbujanje sprave pomembno, da po koncu konflikta Sirija prevzame odgovornost v tem procesu;

11. pozdravlja in poudarja ključni pomen delovanja lokalnih in mednarodnih organizacij civilne družbe pri dokumentiranju dokazov o vojnih hudodelstvih, hudodelstvih zoper človečnost in drugih kršitvah, vključno z uničevanjem kulturne dediščine; poziva EU in njene države članice, naj zagotovijo nadaljnjo in celovito podporo tem akterjem;

12. obžaluje odločitev ruskega predsednika Vladimirja Putina o odstopu od Rimskega statuta, obenem pa ugotavlja, da Ruska federacija statuta ni nikoli ratificirala, kar glede na čas, v katerem je do umika podpisa prišlo, jemlje verodostojnost tej državi in navaja na pomisleke o njeni zavezanosti mednarodnemu pravosodju;

13. pozdravlja sklepe, ki jih je o Siriji sprejel Svet 17. oktobra 2016, Evropski svet pa 20. in 21. oktobra 2016; se pridruže pozivu EU k prekinitvi vseh vojaških preletov nad Alepom; poziva k takojšnji prekinitvi sovražnosti, ki jo je treba nadzirati z močnim in preglednim mehanizmom; poziva še h končanju obleganj ter k popolnemu, neoviranemu in neprekinjenemu dostopu humanitarne pomoči, ki ga morajo omogočiti vse strani po vsej državi;

14. pozdravlja pregled omejevalnih ukrepov EU proti Siriji in posameznikom, ki si delijo odgovornost za zatiranje civilnega prebivalstva v tej državi; poudarja, da bi morala EU preučiti vse razpoložljive možnosti, vključno s prepovedjo preletov nad Alepom, in opredeliti posledice za najbolj grozljive kršitve človekovih pravic z vseh strani, če se bodo grozodejstva in grobo kršenje mednarodnega humanitarnega prava nadaljevala;

15. poziva vse strani k spoštovanju pravice etničnih in verskih manjšin v Siriji, vključno s kristijani, da bodo lahko še naprej v dostojanstvu, enakosti in varno živeli na območjih, ki so zgodovinsko in tradicionalno njihova domovina, in da bodo lahko v celoti in svobodno živeli po svoji veri in prepričanju, ne da bi bili pri tem tarča prisile, nasilja ali diskriminacije; podpira medverski dialog, v okviru katerega naj se spodbuja vzajemno razumevanje v boju proti fundamentalizmu;

Četrtek, 24. november 2016

16. poziva vse člane mednarodne podporne skupine za Sirijo (ISSG), naj obnovijo pogajanja za vzpostavitev trajnega premirja ter okrepijo prizadevanja za trajno politično rešitev v Siriji; poudarja, da posebno odgovornost pri tem nosijo regionalni akterji, zlasti sosednje države;

17. ponovno poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj obnovi prizadevanja za skupno strategijo EU za Sirijo; pozdravlja in v celoti podpira nedavne diplomatske pobude podpredsednice/visoke predstavnice Federice Mogherini, ki si v skladu z mandatom Evropskega sveta prizadeva, da bi se v konflikt vpletene strani vrnile za pogajalsko mizo in bi v Ženevi ponovno stekel politični proces; z zanimanjem se je seznanil s pogovori, ki jih je na regionalni ravni vodila z Iranom in Saudovo Arabijo, in meni, da te dejavnosti pomenijo dodano vrednost in koristno prispevajo k prizadevanjem posebnega odposlanca Združenih narodov Staffana de Misture; poziva vse v konflikt vpletene strani, naj čim prej nadaljujejo in okrepijo politična pogajanja za novo in stabilno premirje; del pogajanj bi morale biti tudi določbe za zagotovitev tranzicijske pravičnosti v pokonfliktni Siriji; poudarja, da bi morala ta mirovna pogajanja privedi do prenehanja sovražnosti in politične tranzicije, s katero bodo upravljali in bodo zanjo odgovorni Sirci; opozarja na vlogo, ki jo ima lahko EU pri obnovi in spravi po koncu konflikta;

18. ponovno poudarja, da v celoti podpira sedanjo humanitarno pobudo EU za Alep, in poziva vse strani, naj prispevajo k njenemu enostavnemu izvajanju;

19. pozdravlja prednostne naloge partnerstva in dogovore z Jordanijo za obdobje 2016–2018 in Libanonom za obdobje 2016–2020; je seznanjen, da so dogovori okvir, s katerim se uresničujejo medsebojne zaveze, sprejete 4. februarja 2016 na londonski konferenci o pomoči Siriji in tamkajšnji regiji; ugotavlja, da finančne potrebe držav v sosedstvu Sirije naraščajo in da se te države soočajo z vztrajno vrzeljo v financiranju humanitarne pomoči; poziva države članice EU, naj izpolnijo svoje zaveze in zagotovijo nujno potrebno pomoč OZN, njenim specializiranim agencijam in drugim humanitarnim akterjem pri zagotavljanju humanitarne pomoči milijonom Sircev, ki so notranje razseljeni in razseljeni po gostujočih državah in skupnostih;

20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic EU, Združenim narodom, članom mednarodne podporne skupine za Sirijo in vsem stranem, udeleženi v konfliktu.
